

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

obs De Watermolen

Plaats : Koog aan de Zaan
BRIN nummer : 18RD|C1
Onderzoeksnummer : 288967
Datum onderzoek : 11 april 2016
Datum vaststelling : 12 mei 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	14
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	17

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Obs De Watermolen heeft haar kwaliteit op orde. De inspectie handhaaft dan ook het basisarrangement.

Een gemotiveerd en betrokken team biedt de leerlingen een veilig en ondersteunend schoolklimaat. De eindresultaten liggen over een reeks van jaren boven de ondergrens die de inspectie bij haar beoordeling hanteert. Op een aantal vakgebieden vallen de resultaten in de loop van de schoolperiode nog wat tegen, maar het team onderzoekt in samenspraak met de directie en de intern begeleider hoe ze ook deze kan verbeteren.

De leraren leggen schoolbreed voldoende duidelijk uit. Verder zorgt het team ervoor dat leerlingen die achterblijven in hun ontwikkeling vroegtijdig worden gesignaleerd. In de analyse van mogelijke oorzaken van achterstanden is nog winst te boeken. De school ontvangt voor een aantal leerlingen een onderwijsondersteuningsarrangement en biedt deze leerlingen hiermee goede begeleiding.

De afgelopen jaren heeft het team onder aansturing van een gedreven directeur meer structuur aangebracht in de manier van werken, waardoor steeds meer sprake is van een gezamenlijke visie en een gedeelde aanpak. Op planmatige en professionele wijze werkt de school aan de verdere kwaliteitsontwikkeling.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De resultaten die leerlingen in groep 8 behalen, zijn voldoende. De afgelopen drie jaar (2013, 2014 en 2015) liggen deze boven de ondergrens die de inspectie bij haar beoordeling hanteert. De school verantwoordt zich over haar eindresultaten met de toetsen van het leerlingvolgsysteem in groep 8 voor begrijpend lezen en rekenen en wiskunde.

De school staat nu voor de uitdaging om aan te tonen dat de resultaten in overeenstemming zijn met wat van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Verder zou de school zich er, als volgende stap, over kunnen verantwoorden of leerlingen zich ook in brede zin voldoende ontwikkelen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

Onderwijsproces

Het didactisch handelen is schoolbreed in orde. Leraren leggen voldoende duidelijk uit en de meeste leerlingen tonen zich betrokken bij de lessen. Het is zichtbaar dat het team via scholing en coaching aandacht heeft besteed aan de kenmerken van een goede, doelgerichte instructie. Wel zijn er verschillen tussen leraren. In een aantal lessen is winst te boeken door het doel van de les nog meer in te bedden in de belevingswereld van de kinderen, door wat meer vaart in de instructie en door meer interactie tussen leerlingen te stimuleren tijdens de uitleg. Ook is het goed aandacht te besteden aan de taakgerichtheid van leerlingen die zelfstandig aan het werk zijn. De school kan haar didactisch handelen schoolbreed nog verder versterken door voor de verschillende leerstofgebieden de geëigende vakdidactiek onder de loep te nemen en toe te passen. Het team heeft dit zelf ook als volgende stap geformuleerd en toont zich gemotiveerd hiermee aan de slag te gaan.

De lesobservaties zijn samen met de directeur uitgevoerd.

Leraren houden zicht op de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van een passend toets- en observatie-instrumentarium. Recent heeft de school een toets voor beginnende geletterdheid ingevoerd. Een toets voor beginnende gecijferdheid staat in de planning. In combinatie met gericht observeren in de kleutergroepen, is zo gewaarborgd dat leerlingen vroegtijdig worden gesignaleerd als zij achterblijven in hun ontwikkeling.

Leraren gebruiken de uitkomsten op met name methodeonafhankelijke toetsen om de leerlingen in te delen in niveaugroepen. De meeste leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, krijgen verlengde instructie door de groepsleraar. Daarnaast begeleidt een onderwijsassistent, onder aansturing van de leraren, groepjes kinderen buiten de les. Sommige leerlingen gaan onder schooltijd naar een hulpklas (de taal-/rekenwerkplaats) of buiten schooltijd naar een taal-/rekenacademie. Voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben, is extra uitdagend werk beschikbaar en - onder bepaalde voorwaarden - een plusklas. Winst is te boeken in de gerichtheid van de begeleiding van de leerlingen binnen de groepen. Voor leerlingen die een zwakke score halen op een toets, is op dit moment niet zichtbaar of en hoe leraren zijn nagegaan hoe dat achterblijvende resultaat verklaard kan worden en waar zij in hun extra

instructie het accent op leggen. Door deze analyse uit te voeren en (kort en bondig) vast te leggen, kan de begeleiding binnen de groep gerichter plaatsvinden. Ook kunnen ouders hiermee concreter geïnformeerd worden over de extra begeleiding die hun kinderen binnen de groep krijgen.

Voor een aantal leerlingen met een complexere problematiek heeft de school extra ondersteuning aangevraagd en gekregen vanuit het samenwerkingsverband. Zij heeft voor deze leerlingen ontwikkelingsperspectieven (OPP's) opgesteld. Ook voor leerlingen die voor één of meer vakgebieden op een individuele leerlijn werken, heeft de school OPP's opgesteld. In de OPP's en ook in de handelingsplannen voor leerlingen die naar de hulpklas gaan, is wel sprake van een goede analyse en een duidelijk plan van aanpak. Ouders worden goed betrokken bij de voortgang van de betreffende kinderen. De meeste leerlingen die met een OPP worden begeleid, behalen hun doelen. Aandachtspunt is de analyse in de enkele gevallen dat leerlingen ondanks de geboden begeleiding hun doelen niet behalen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

De Watermolen heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. De school heeft het als voorwaarde om te leren opgenomen in één van haar vier 'wieken' en maakt dit ook waar in de praktijk. De school hanteert een duidelijk pestprotocol, dat in combinatie met de klassenregels na elke vakantie wordt besproken in de groepen. In overleg met de leerlingen worden klassenregels eventueel bijgesteld. In het gesprek dat de inspectie met een groepje leerlingen heeft gevoerd, geven de kinderen aan dat er weinig gepest wordt en dat als dit toch gebeurt, de leraren er goed mee omgaan. Er zijn twee vertrouwenspersonen, die zowel bij ouders als bij leerlingen bekend zijn - en overigens zelden tot nooit ingezet hoeven te worden. Verder heeft de school heldere afspraken en procedures rond veiligheid vastgelegd in diverse protocollen en is er een gedragsspecialist werkzaam binnen de school. De kleinschaligheid van de school wordt zowel door team als ouders zeer gewaardeerd, mede vanwege de korte lijnen die er hierdoor zijn en het feit dat (vrijwel) iedereen elkaar kent, ook de leerlingen onderling.

Het team werkt niet structureel met een methode of methodiek voor sociaal-emotionele ontwikkeling, maar is wel van plan hierover na te denken. Daarnaast is het idee voor het instellen van een leerlingenraad al een aantal malen de

revue gepasseerd. Bij de afwegingen over een aanbod voor sociaal-emotionele ontwikkeling, zou het team deze mogelijkheid nog eens kunnen meenemen.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•

Kwaliteitszorg en ambitie

Het team op de Watermolen werkt vanuit een grote betrokkenheid aan de continue verbetering van de onderwijskwaliteit. De leraren worden daarbij aangestuurd door een gedreven, ambitieuze directeur. De afgelopen jaren heeft hij sterk ingezet op het creëren van een eenduidige manier van werken, het vastleggen van afspraken en een meer opbrengstgerichte houding van het team. Daarbij is het zoeken geweest naar een balans tussen sturen en loslaten, tussen ideeën promoten en verantwoordelijkheid delegeren en initiatieven vanuit het team laten komen. Team en directie hebben elkaar hierin inmiddels gevonden en er is voldoende veiligheid en openheid om elkaar aan te spreken op een goede balans.

Verbeterplannen liggen vast in een helder jaarplan en staan ook bij de teamleden goed op het netvlies. In toenemende mate krijgen de verschillende specialisten binnen het team een rol in de kwaliteitsontwikkeling. Het is al enkele jaren gewoonte om de resultaten op schoolniveau te evalueren, waarbij de school ernaar streeft om de leraren zelf, samen met de specialisten, hier een belangrijker rol in te geven. De schoolbrede evaluatie van resultaten is in deze fase nog wel wat oppervlakkig als het gaat om een analyse van verklarende factoren voor goede of juist tegenvallende resultaten. Ook zou het goed zijn de resultaten voor woordenschat erbij te betrekken. Positief is dat de directie voldoende duidelijk voor ogen heeft hoe de schoolbrede evaluatie van resultaten verdiept kan worden.

Om het schoolbeleid te borgen worden afspraken over de verschillende aspecten van het onderwijs periodiek doorgenomen en zo nodig bijgesteld. Daarnaast hanteert de school een systematiek waarbij elke leraar minimaal vijf keer per jaar feedback krijgt naar aanleiding van een klassenbezoek door de directeur of de intern begeleider. In dit gesprek worden naast de persoonlijke ontwikkeldoelen van de leraren ook belangrijke zaken met betrekking tot de betreffende groep leerlingen besproken. Het systeem van kwaliteitszorg op de school vormt gezien het bovenstaande een goed cyclisch geheel.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op obs De Watermolen. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Wij hebben het inspectiebezoek als prettig ervaren. Wij herkennen ons in het rapport. Wij zijn op onderdelen trots en zien op andere onderdelen kans op ontwikkeling. Hieronder beschrijven wij beknopt de ontwikkelingsrichting van de school op de door de inspectie beoordeelde onderdelen.

Onderwijsresultaten

Wij gaan de verantwoording van ons aanbod verbreden door meer toetsresultaten te betrekken bij de analyse van onze onderwijsresultaten. Wij denken hierbij onder andere aan de woordenschattoets en op termijn een uitgebreidere versie van de eindtoets. In ons leerlingvolgsysteem nemen wij eigen ambitieuze streefdoelen op, passend bij de populatie van de school.

Onderwijsproces

Het didactisch handelen gaan wij versterken door de inhoud van ons lesgeven meer centraal te stellen bij het teamleren. Hierin zal de scholing van onder andere Teach like a Champion en leerKRACHT een rol spelen, evenals het werken in kwaliteitsteams. Voor het aankomende jaar zijn er middelen gereserveerd om het team verder te scholen in een diepere analyse van de onderwijsresultaten en het daarmee samenhangende didactische proces.

Schoolklimaat en veiligheid

Er wordt in ons team een andere gedragspecialist opgeleid. Deze specialist krijgt onder andere als opdracht mee, om zich te oriënteren op een methode voor de sociaal-emotionele-ontwikkeling van de leerlingen. De verkregen gegevens die voortkomen uit het sociaal-emotionele-volgsysteem, gaan wij beter benutten voor het pedagogisch en didactisch handelen in de klas.

Kwaliteitszorg en ambitie

Wij gaan de schoolbrede evaluatie van de resultaten verdiepen door specifieker en in te zoomen op de verschillende vakgebieden. Dit wordt niet meer de taak van alleen de specialisten, maar van de specialistenteams. De woordenschattoetsen krijgen bij deze analyse ook een plek. Op de laatste

studiedag van het jaar bestuderen wij het inspectierapport met het team en leiden hier de verdere ontwikkelingstappen uit af voor de komende periode.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook obs De Watermolen.

Op 11 april 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een korte presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met de directeur van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het

team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.